

BARBARA SZCZEPANOWICZ

ZIEMIA ŚWIĘTA
GEOGRAFIA BIBLIJNA

*Wydawnictwo WAM
Kraków 2014*

Spis treści

Przedmowa – Antoni Jackowski	7
Wstęp	17
1. Pojęcie Ziemia Święta	19
2. Położenie	21
3. Krainy historyczno-geograficzne	23
Galilea	25
Samaria	26
Judea	28
4. Budowa geologiczna i zasoby naturalne Ziemi Świętej	31
Surowce mineralne w rozwoju cywilizacji	37
Inne bogactwa naturalne	54
Źródła mineralne	59
5. Rzeźba terenu	61
Góry w Ziemi Świętej i na kartach Biblii	62
Góry w kulturach i religiach	62
Góry Galilei	66
Góry Samarii	72
Góry Gilboa	75
Góry Judei	76
Góra Synaj	86
Inne góry występujące w Biblii	89
Doliny i niziny Ziemi Świętej i na kartach Pisma Świętego	95
Pustynie biblijne	107

6. Klimat Ziemi Świętej	117
Temperatura	119
Opady atmosferyczne	120
Wiatry	126
7. Woda w Ziemi Świętej i na kartach Biblii	131
Woda na kartach Biblii	132
Zasoby wodne Ziemi Świętej	135
Historyczne źródła i studnie w Ziemi Świętej	137
Biblijne rzeki	142
Inne rzeki i potoki wymienione w Biblii	150
Jeziora Ziemi Świętej	153
Biblijne morza	157
Biblijne źródła wody pitnej	163
Problem wody i gospodarka wodna we współczesnym Izraelu	176
Symbolika wody w Biblii	178
8. Gleby Ziemi Świętej	185
9. Flora	187
Drzewa	188
Winnice	199
Flora Galilei	199
Rolnictwo w czasach biblijnych i współczesnych	201
Roślinność pustynna	204
10. Fauna	209
Ptaki	210
Owady	212
Fauna jeziorna	212
Fauna i flora Morza Czerwonego	213
Zwierzęta hodowlane	221
11. Ochrona przyrody i zasobów naturalnych	223
Ogrody botaniczne Judei	225
Parki narodowe i rezerwaty przyrody w Izraelu	229
12. Ludność ziem biblijnych	231
Ludność prehistoryczna i osadnictwo	231
Protoizraelici	234
Biblijne ludy i plemiona	238
Biblijne genealogie	251

Spis treści	287
Biblijne języki	256
Liczliwość narodu izraelskiego	258
13. Biblijne szlaki komunikacyjne	263
Początki wymiany handlowej	265
System dróg w Ziemi Świętej	266
Podróż Abrahama i Józefa	269
Drogi i podróżowanie w czasach rzymskich	271
Transport wodny	275
Zakończenie	277
Literatura	279